

Ölüme Yakın Deneyim karbondioksit artışıyla mı ilişkilidir?

Sultan Tarlacı tarafından yazıldı.
Cumartesi, 16 Şubat 2013 22:00 -

Ölüme Yakın Deneyim (ÖYD) bir çeşit beden dışı deneyimdir ve kişinin bilinçli zihninin fiziksel bedeninden ayrılarak deneyimlediği bir durumdur. ÖYD esnasında tüm yaşananların üç boyutlu bir yeniden gösterimi yaşanır. Ancak bu ardışık bir film izleme gibi değildir. Bir anda oluşur. Her şey çok hızlı olmasına karşın, her şeyi anımsamaya olanak verecek kadar yavaştır. Yaşamdaki her türlü duyguyu, sevinç ve üzüntüleri deneyimler kişiler. İlişkide bulundukları kişilerinde tüm duygularını hisseder kişiler. "Diğer tarafta" edinilen bilgi ardışık değil, "kütleler halinde" gelir. Tüncedeki sözcükler veya filmdeki sahneler gibi ardışık biçimde dizilmek yerine, tüm bilgi, kişinin bilincine bir anda adeta "patlar". Bu bilgi kümeleri ardışık olmadıklarından, bunları sözcüklere dönüştürüp anlatmak çaba gerektirir. Bazen insan anlayışının ötesinde kavramlar ve dil gerektirir.

ÖYD sırasında bazen kişiler gelecekle ilgili öngörüler de algırlar.

ÖYD yaşamış kişiler daha mutlu, daha iyimser, rahat ve mistik konulara eğilimli hale gelirler. Ölüm korkuları tamamen kaybolur. İntiharlar sırasında bu deneyimi yaşayanlar bir daha intihar etmezler. Bazılarında psişik yetenekler gelişir.

Peki ÖYD nasıl ortaya çıkıyor? Beyinde mi olan bir kandırmaca? Yoksa gerçekten "öte alem"in kanıtı mıdır? Muhtemeldir ki, ÖYD sırasında beynin oksijensizliğe duyarlı en hassas yeri olan hipokampus, bellek kısmında bir boşalma ve tüm anıları ortaya serme ortaya çıkıyordur. Bu sırada beyinde haz ve mutluluk veren, morfin benzeri endorfinlerde artış olabilir. Başka bir kimyasal olan glutamatın artışıyla da, uzay-zaman aşılması, evrenle birleşme, huzur ve neşe, ölümlerle karşılaşma, yukarıdan görme ortaya çıkabilir.

ÖYD'in kanda artan karbondioksit gazından veya azalan oksijenden olmadığı artık bilinmektedir. Karbondioksit artışı ve oksijen azalmasında kabuslar, huzursuzluk, korku, saldırganlık gibi durumlar ortaya çıkar ve asla ÖYD tanımlanan duygular oluşmaz. Yapılan bazı çalışmalarda da ölümden yakın dönenlerde kan oksijen yoğunlukları daha kötü tespit edilmemiştir (Lancet 2001; 358:2039).

Yine ÖYD tam olarak "öte dünyanın varlığına" şartlanma ile ilişkili değildir. Öteki dünya fikri olmayan çocuklarda da bu deneyim ortaya çıkar. Beynin saçlı deri üzerinden, şakak bölgesi kısmından manyetik uyarımı ile beden dışı deneyim oluşturulmaktadır.

Nasıl ortaya çıktığı hala gizemini korumaktadır. Ancak, beynin sonuçta geçici bir işlev kaybı ya da bozulması ile ortaya çıkan bu durumun "öte alem" kanıtı olarak kabul edilmesi pek mümkün gözükmemektedir. daha çok "farklı bir bilinç" hali olarak ele alınmalıdır. Belki de duyular dışı algılamının başka bir şeklidir. Tıpkı LSD alınca ortaya çıkan beden dışı deneyim ve gelecek öngörüler gibi... Veya Ayahuasa alınınca olan durum gibi. Beynin, geçici bir fizyolojik baskı altında (bedensel ölüm) kimyasının değişmesi ile oluşan duyular dışı algılama...